

ՄԷՃՄԱԱՅԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՍԻՆԱՍԻՅԷ ՊԵՆԵՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏԸ ՆԱՅԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ

ՄԻԹԱԼԻԳ ԿԱԶԷԹԱ

ՖԵ՛ 30 փարա

ԱՆԷ 24 ԻՎԱՐ ԲԵԺԵՊ Է

1876 ՅՈՒԼԻՍ 13 ՍԱԸ

ԱՄՓՐԱՆԿՍ ՅՈՒԼԻՍ 25 ՆՈՒՄԵՐՈ 1646

ՏԱԽԼԻՅԷ

ԹԻՒՐԲԻԱ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱՆԸՆ ԷՖԲԵՍՐԸ

Էվրոպայը, Թուրքիա իւզերին տէն սողունմազ վէ տիւնի միւթ թէֆիգա թարաֆրնտան հինի ի ճապրնտա մուսկէնէթ օրնայրպ էլ չէքմէք իշուն պիր խոյլի սէնէլէրտէն պէրու չարչրպ ուղրա շան մաքինա ալէլ շիտաէթ տէ վամ իտիյօր :

Եւրոպ իւզերին էլէն էնտի չէ, տիւնի միւթ թէֆիգա անըն թէ էսուֆի մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, իշպու էնտիլէնի էոյլէ գօլայրդ լա տէֆ օլմայաճաղը չէմ կիպի աշիքեար կէօրիւնտիլի ճիհէթ լէ, իշպու էնտիլէ մէվատը տա իտիլէն արաւսընտան չըգարազ, տէվայրի խարիճիլէտէն զուհուրա կէլմիշ նազարը իլէ պազըպ տա, պուսուէն քեամիլէն տէֆի չարէ սինէ չօգտան տիւնիւնիլիպ ինրա իտիլմէլի իտի :

Բուսիանըն, վուգուսթը միւ թէնսուֆէի չարգիլէտէ առէմ միւտաթէլէտի սըֆաթը իլէ քեմալ տէրէճէ միւտաթէլէտէ պուսուէն մապը, վէ միլքին էնտիլէնի իլ թիւրապը արաւարա կէթիւմէտի, Թուրքիանըն մէնաֆիլի զիգայէ իտէն էվրօպայը հիտաթիլէնտիւր միշ քեմալ, պաղը էնթրիգալէր տէն տօլայը էհայիլի էվրօպանըն Թուրքիա երեզիւնտէն վարա վաւրա սօղունմազ, Թուրքիանըն մէ նաֆիլիէն խալէլ կէթիւմէք ֆէօս թէրտի : Յէլանիք վուգուսթըն տան սօնկրա, պաղը պօղուգլա ըն Պուլիարիտա, հարաքեմաթը պարպարանէտի, Թուրքիա հագ քընտա էհայիլի էվրօպանըն միւ հապալթիլիէն խալէլ իյրաւ իթտի : Պուսուէն քէնտի պաղընա մը օլտու, Եօգտա մը վաղըթըր էօյլէ կէթիւրտի :

Հայըր, հայըր, պուսուէն նէ քէնտի քէնտիլէն մէյտանէ կէլտի վէ նէտէ վագթ ու հալէր երեզիւնտէն նէշաթ իթտի, անճազ

էլ ալթընտան կէօրիւլէն թէրթի պաթլէ մէվգիլի ինրայէ կէլտի :

Ձիրա, պիր Պուլիար գըղընըն իսլամ օլմապը երեզիւնտէն էյեր չի շու գատար վէ շու տէրէճէ ույղունտուղունըն ինրապը լա զըմ իտի իսէ, պուսուտան էվիլէ պէօյլէ վէ պու կիպի պիր չօգ իտիլ թիւտան իսլամ օլտուղու հալտէ նի՞շուն վուգու պուլմաթը : Էհա լի եինէ օ էհայի տիր, Տէվլէթի Ուլիլէ եինէ օ Տէվլէթի Օսմանիլէ տիր :

Լաքին մատաէ էօյլէ տէյիլ տիր :

Թուրքիա տիւնէնընիլն մէրամ ու մաքսատը, Թուրքիա, էվրօպա ինտիլտէ վահիլ վէ պար պար նազլ իտուպտէ, քեամիլէն երեզ չէվիլթմէք օլտուղունտան, պիր գալ սէնէլէրտէն պէրու, վէ խուսուսի իլէ շու արալըգ էօյլէ էնթրիգալար տէօնտիւ քի, ֆիլ հագըգա Թուրքիա էհայիլի հագ գընտա, էվրօպանըն թաւաճիլի մուճիպ օլտու :

Պիր գալ երեզ պաղը պօղուգ վէ Ձերքէպէրին րումէլիտէ ինրա իթտիլթէրի պարպարըգ ումուճ Օսմանլըլար նամընա ալընտը տա գալ եարալըմ տէր իքէն կէօզ չըգարըլտը :

Թուրքիանըն տիւնէնըլէրի, գուրմուշ օլտուղլարը շու մաքի նանըն իսթէտիլթէրի կիպի տէօն մէսինտէ բէք հօյաշըր, զիրա թէրթիլ իթտիլի կիպի մէրամընա էրտի :

Պուսուէն վէ պու ֆըրրիտաղ լարըն ֆիլ հագիգա Թուրքիա տիւնէնըլէրի թարաֆրնտան օլմուշ օլտուղու անլաշըլտըր ամմա, նէշարէ քի, էվրօպանըն Թուրքիա հագգընտա հիւսնի էֆքեա ըննա պուլանթը վէ տուրկուլուգ բէյտա օլտու :

Իշպու տուրկուլուգ վէ պուլանթը, ֆիլ հագիգա չաքուգ տէֆ օլտու ամմա, պէօյլէ պիր նազիլ վէ պէօյլէ պիր տար վէ մուհիւմ վագթիլտէ էհայիլի էվրօպանըն հիւսնի իլէվէճուհ վէ մու

հապալթիլ Թուրքիա ալէհիլէն էլգէմ իքէն, պէօյլէ էնթրիգալը վիգուսթ սէպէպիլտէն զուհուրա կէլէն սօղուգլուգ, առէթմա սըճազ չօրպանա սօղուգ սու տէօքմէք օլտու :

Պաշը պօղուգլարն հարաքեա թի, էվրօպա կաղէթալարը պիրի նէ իրի զամմ իլէ նազլ իտէրէք էհայիլի էվրօպանըն զիհիլնի թահ ըրէ իթտիլէր :

Մէլանիք վուգուսթը ինկիլթէրանըն էգհանը էհայիլի պուլանտըրպ, մուսաթիլթան եալալ եալալ տիւզէլիլ կիպի օլտու իքէն, պաշը պօղուգլար քէյֆիլէ թի օրթաեա չըգտը, վէ գըրգ տէրէի պիր թէրէ քէստի :

Միւսիւ Տիգրայէլի ալամ գա մարաթնտա, թէշվիք օլան զի հիլիլթի թէսքին իթմէք իւզրէ բէք չօգ չալըմադտա վէ միւ ճէրքէտ Թուրքիանըն մէնաֆիլի վիգայէ իթմէք իւզրէ վագի օլան հէր պիր սիւալլէրէ Թուրքիանըն լէյհիլէ միւսաֆիգա ճէվապ լէրտէ պուլունտու :

Լաքին Լօրտ Տէրպի, ինկիլթէրա էհայիլիլն սու պապտէ թէշվիգ օլմապընտան քէնտուսի տէ պուլանտաղ, վէ պիր ըիվալթէ կէօրէ ֆրանսա իլէ իթալեանըն մէնաֆիլի Թուրքիա հագ գընտա, ինճալ իթտիլի սըրատէ եէրէլթիլտէն պիլէ գըքըրտան մաեաճաղարը էյի անլայըպ թէսքին օլտուգտա, ինկիլթէրանըն եալընը պաղընա մէյտանէ չըգմազ բէք հիսապա ույմաեաճաղը լաքին պուսուտան էվիլ չըգըմազ ալէնաթէթէրի կէօսթէրմիլ իքէն, չիմտի եէրինէ օթուրմապընա պիր պէօյիլ սէպէպ պէեան իթմէք իշուն ինկիլթէրա էհայիլիլտէն, Թուրք

ընդհանուր իրավունք մուսուլմանները տեղեկեցնելով օրմատըղընը մի ակեհին թեյեկրաֆնամէյի իրան իթմէք տէ, վէ տիկէր թագըմը, Բուսէ լինին պիր գաչ ճիհէթինտէն կի տէն վէ պու պապտէ բէք տէհէթ ռու սուրէթտէնադչ օլունմուշ օլան մէքթուպլարը մէյտանէ գօյ մադլա, շու մատտէ շէտիտ միւ ճատէլէլէրէ պալիս օլմուշ իսէտէ, քէյֆիյէթին նէթիյէսի, մահա լինտէն պատէթ թահգիդ Տէք սաատէթ սէֆարէթի թարաֆըն տան միւսատտագ պիր մազպա թայէ պէքլէնմէքտէ իմիշ:

Սալմաուրկտան 21 յուլիս թա լիւրէ պիր թէլէկրաֆնամէ պէ եան իտէր քի, Ալմանեա իլէ Աւստրիա իմքէրաթօրլարը կաս թէյնէ կիթմէք իւղրէ շէհրի մէզ պուրտէ հարաքէթ իթաիթլէրի սրբատա եէք տիկէրինի իւշ տէ ֆա գուճագլայրպ, ասարը մու հապպէթ ֆէվդ էլ ատէ կէօս թէրմիլէր տիր:

Ընտրատան յուլիս 22 թա լիւրէ պիր թէլէկրաֆնամէ մէա լինէ կէօրէ, տէվլէթի Ալիյէնին 1854 իսթիգրազը շէրաթիինին իճրասը գըմննտա, ինկիլթէրա տէվլէթի, Ֆրանսա իլէ պիլ իթ թիֆազ Պապը Ալիյէ միւրաճաթ օլունմասընը պլամ գամարաքն տա պիր մէսէյէ օլմուշ իսէտէ, Սիր Սթաֆֆօն Նօրմդօթ, քէյ ֆիյէթի մէզքիւրէնին Ֆրանսա իլէ պիլ իթթիլնիյէ Պապը Ալիյէ պէեան վէ մա խապէրէտէ պու լունաճագընը վատ իթմիշ տիր:

Սլավ իսթիլադըրըն Մօս կօվատաքի պէօյիւք դօմիթէլէրի թարաֆընտան Սըրպլուլարա կէօս տէրիմիշ օլան պիր մէքթուպ խիւլանաի մէալինտէ, Սլավլարը պիր չօգ գօլթուգլայրպ ալըղ լարընա պալ չալտըգտան սօնկրա սիդի կէօրէյիմ գարտաչլար, կի ճիքմէյին պիր ան էվլէ կիտին տէ, Բուսէյի պալգտնլարընտա օլան խրիսթիեան վէ միլլէթտաչ գարընտաչլարընը պարպալար էլինտէն գուրթարըն վէ օլ մու գատտէն մահալլէրի վահիլէր եէ տինտէ պրազմայրն գիրա, 400 միլլէօն Սլավ, խրիսթիեանլարը պարպալար էլինտէն գուրթար մազ իշուն գանլարընը հաղըր իթ միլլէր տիր:

Աճապա Սըրպլուլար շու պօլ լամալարա մը ալտանրեօրլար:

Էվրօպա կազէթալարընը պա զըսը պէեան իտէյօր քի, Սըր պիսթանտա վէ խուսուսի իլէ Պէկրատտա լէք չօգ ճատուս վար իմիշ, շէհր, բէք սազիլ վէ սիւ քիւթ հալտէ օլուպ, սընֆը սա լիս մուվազզաֆը սիւրահ ալթընա

չաղրըմասը իշուն պէյն էլ էհա լի խրըլթըր հասըլ օլմուշ տուր:

Տիւն զաթը հաղըթի Սատ ռազամի, մապէյնի հիւմանուճա աղիմէթլէ, իքի սաթթտան պիյա աէ հուլուրու շահանէտէ պու լունմուշ տըր:

Մահարիսթան Սըր լուլարընը աեաղլանտըրմազ էֆքեարը իլէ Բէլթանա կիտէն պիր Բուս պին պաչըսը հէօքիւմէթի մահալիյէ թարաֆընտան թէվգիթ օլունմուշ տուր:

Վիէննատան պիր թէլէկրաֆ նամէ պէեան իտէր քի, Սըրպլը լար Ագ Բալանկատա 300,000 դար թուշ վէ բէք չօգ սիւրահ վէ սա յիրէ էլէ կէչիւրմիլէր տիր:

Սթանտաու կազէթալարընը ալ տըղը թէլէկրաֆլար տէր քի, Սըրպլուլար Բուսէլիյէ տօղրու իլէրէտիքլէրի կիպի, թէքմիլ Պուկ կարիա աեաղլանաճագ իմիշ:

Պու սէնէ տէ լէյլէկ պուճու կէթիրտի:

Կէչէն ճուստա ազչամը Պէյ օղլունտա տօղրու Խօլտա, պիր ի քի կէօնիլլիւ իպալմարլա պազը Բուսլար պէյնիտէ էքէյիճէ պիր արպէտէ զուհուր իթմիշ վէ պիր իքի քիլի էարալանմիշ տըր:

Հէօքիւմէթի մահալիյէ ճանի պինտէն կէօնիլլիւլէր տէրտէսթ օլունարագ սիւրահլարը ալընմըշ վէ թէվգիթ իսթիմիշ տիր:

Կէչէն չարչնպիս կիւնիւ տէ Շիրքէթի իպալիյէնին Պօղաղ իլի նէ իշլէյէն վարօրլարտա իսլամին պիրի օթուրաճագ պիր ռահաթ եէր պուլամաղըր, վէ քէնտու սի իպլամ պուլունտուլու հալտէ աեաղտա գալմիշ տա կեալուր լար ռահաթ օթուրմուշ էֆքեարը իլէ քէնպի հիտտէթ իտէրէք, կէօ զիւնէ քէստիլտիյի պիր էրմէնիյի օթուրուղու եէրտէն չըդարթ մազ իսթէմիշ իսէ տէ, մէրգու մուշ չըգմաղըղընտան սընթըր սա քէրիյէ վէ միլլէյէտէն պիր գաչ իպլամ պիրիքէրէք, պիդ Բուսիլի նին Պուկլար կեալուրլարընը թէր պիյէ իթտիք տէ, պուրնուսու գուշ տիպինտէ օլան էրմէնի կեա վուրուճու թէրպիյէ վէ թէէտիպ էտէ մէքթուրմուգ քէլիմաթը իլէ մէրգումէ պիր գաչ թօգաթ վէ եու մրուգլար ինտիլմիշ վէ եիւ զիւնիւ գանա պօեաղլարաւն սօն րա անըն եէրինէ իսլամը օթուրթ մուշլար տըր:

Սըրպ գօմիթէսինտէն պիր թագըմ ասաթլար Էունանիսթա նա կէչմիշ տիր:

Ճէնէրալ Չէրնայէֆին պա թէ լէկրաֆ իլթիմասը իւզէրինէ,

Բուսիա գաղտընլարը պէյնիտէ քիւլիյէթլի իանէ թօրլանմադտա իմիշ:

Սըպիսթան վէ Գարատաղա բէք չօգ կէօնիլլիւ լաքին թաա լիմիլ ասիկը կիւրմիշ աճիւն նէ ճինս ասաթլար օլուգլար մա լլամ օլմամիշ տըր:

Ճէնէրալ Չէրնայէֆին օրտու սու 60000 քէլիյէ պալիլ օլմուշ տուր:

Ընտրատան 21 յուլիս թա լիւրէ պիր թէլէկրաֆնամէ պէյան իտէր քի, վուգուաթը Շար գիլէյէ պիտ օլան էվրազ յուլիս 17 թարիլինէ գատար օլուպ, 344 գըթա օլուուղու հալտէ, ինկիլ թէրրա հիւքիւմէթի թարաֆըն տան գամարայա վազ օլունմուշ տուր:

Տիւն կիճէ սաթթ իքի գա ռալլարընտա էյրի գաբուտա զու հուր իտէն աթէշ իքի խանէ եա գարագ պասթըրըմիշ տըր:

Վիտինտէ 23 յուլիս թարիս լու պիր թէլէկրաֆնամէ պէյան իտէր քի, Սըրպլուլար Սօֆեա թարիլի իւզէրինտէ Պէրգօֆյա պալգանլարընտան իլէրուլէյէրէք ասաթիլի Շահանէ իւզէրինէ ճու մաա իրթէսի կիւնիւ հիւճմ իթ մ

ԻԼԱՆԱՐ

Իւսկիւտար Պաղար պաշը ճատտէսինտէ, պիր թարափրնտա Հարէնց Յակոբ Էֆէնտինին, վէ տիկէր թարափրնտա Ունճեան Մկրտիչ Էֆէնտինին խանէլէրի օլտուղու հալաէ, եէտի արշըն եիւզ վէ ալթմըշ արշըն տէրինլիքտէ պինաղիր նէղարէթլի վէ իշինտէ սուլու իշլիլր տէրէճէտէ թաթլը գուլուտու, վէ ուֆագ պիր քէօշկիւ օլտուղուտան, կայէթ Էնվէն ֆիւ յաթլէ ոսթլըզ պիր արսա օլուզ, ճանֆէստին Յովհաննէս Էֆէնտինի, վէ եալիստ չուհանը խան սօղաղընտա նաաթճը Ռուբէն Էֆէնտի Փաթաղեանա միւրաճաաթ իթմէլէրի:

ՏՕԳԹՕՐ Մ. ՄԱՐԳԻ

Վիլննա մէթիւպի թրպպիլէսինտէն օն պէշ ալնէ մուգատտէ միւրալուսարնը արսզ իլլէ իլլ վէ պուճա սէնէլրտէն պէրու իլլրօղատա քէսպի չէօրէթ իլլէ իլլ օուզ, պու տէֆա Տէրաատէթլէ կէլէրէթ Պէշլիլմաշ Բաշի մանալլէսինտէ իղաժլթ իթմէթտէ օլուզ վէ մանալը մէղբիւր ճատտէսի թրաժիլալ ըսթաթիօնու իթթիսալլիստէթի Էնգալանէլի (սմանլիլտէ արրճա պիր մէվլըթ օլուզ, լաղար կիւնլէրինտէն մատէ հէր կիւն սաաթ իւշաէն պէշէ գատար թէշլրի իտէն խաաթէլէրէ մէճանէն պաղաճազ արը, վէ սալլը վաղիթլէրտէ տալիս վիղիթա իլլէ քէնտի խաանէսինտէ գապուլ իտէճէթ տիր:

Միւսայիլէյն սօղթէօր Մարթինին Էպէլթ վէ ճէրաշլըզ ֆիլիլթինտէ տալի մէհարէթի ֆէվթ էլատէսի օլուզ, Էսթիլիլ րահիմ ուֆուճէթի վէ ֆրէնկի իլլէթինի ասլա ճիւսա եէտիրմէթիլլին վէ ասլա Բէրիլ թուլթալլալ խաաթիճտէն պիր նէվի մուալիճէ իլլէ վէ պէշ սօլուզլուլուտու տալիս քէնտի նէվիճաաթ քէրտէսի օլան պիր նէվի ալթաթ իլլէ Բէրիլպիզ պէշ օն կիւն գարֆընտա տէֆ իտէճէլինի վէ սրըաճա իլլէթլինի վէ սըթմա վէ կէօզ վէ գուլազ խաաթալլալլալընը, գուրու վէ գանլը պատուր իլլէթլինի, միտէ ուֆուճէթի վէ վիճուտաէ պուլուճանա աղլըլէրի վէ սալլը ուժուլ խաթալլալլալընը ազ վազըթ գարֆընտա տէֆ իտէճէլինի րաղպէթլու ահալլիլ իլան իտէր:

ՅԻՍՈՒՍԻ

ՎԵՐՋԻՆ ՇԱԲԱԹ

ԽԱՂԻ ՄԱՐ

ԵՒ

ԿՈՐՈՒՍԵԼՈՑ ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵԳՐԵՑ

ԹԻՐԵՆԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Ս. Ղ. վէ Եեազմանն քիթապխանէսինտէ Եէնիճանի տէ Զիլինկիրէր ճատտէսինտէ Տուռուլլըրու թիւքեանա, 1 ֆրանզ ֆիլ իլլ սաթլըլազտա տիր:

Մանուտ րաշա պաշընտա Պէզճի սօղաղընտա զըլաճըլար գարլըրնտա Ցնուլլըրու ֆօթօլիսալլիստէ, ալթըն առէտ րէսի րէթ ալլա վէ կայլթ ժողգաթլը սուրէթտէ օլարազ 13 զըրաշա թանղիմ օլուտուր:

ՍԱՆԴՈՒԽՏ

ԳՈՐԾԵ ԵՒ ԿՈՐՈՒՍԵԼՈՑ

ՀԱՅՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻ ԱՐԵԱԿՈՒՆԻՈՑ

ՎԱԽՃԱՆ

ԶԻՆԻ ԲՍԱՆ ԱՄՍՑ

ՊԵՆԱՑ

ԾԵՐՈՒՆԻՆ ԳԱՐԻԻԵԼ ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ

Աշխարհարառ ոտանաւոր գրուած ի չորս վարագոյրս բաժանեալ:

Կը վաճառի Կ. Պօլլա, Ս. Ղ. եւ Եազմանն գրատունը, Եէնի ճամի փողոց, թիւ 8. գին 75 սանթիմ:

Այս առթիւ կը ծանուցուի նաեւ թէ հեղինակիս ՍԱՆԴՈՒԽՏ ԳՐՈՐԾԵ ԵՒ ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ աւուճանաւորակն գինը 1 ֆրանքի եղած է:

ՊԱՐՈՅՐ

ԿԱՄ

ԱՌՈՒՍՆ ՆԻՆՈՒԵԻ

ՊԵՆԱՑ

ԾԵՐՈՒՆԻՆ ԳԱՐԻԻԵԼ ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ

Տալագրութիւն Տեառնա

Հռչակաւոր հեղինակին հաստեղծութեանց մէջ մասն է, իբրեւ շարունակութիւն ԱՆՈՒՍՆԱՆԱՑ Եւ ՊԱՐԵՑԻ, գրարառ եւ ընտիր ոճով գիւղապիւրը թիւն մի է, գոր կուղերճէ վեհ. Գէորգ Գ. Կաթողիկոսին անուան: 72 երեսէ կը բաղկանայ ՊԱՐՈՅՐ, մաքուր տպագրութեամբ, յորում յառաջաբանութիւն մը եւ հեղինակին երկու նամակները կան ի ցնծութիւն վերադարձի Ապառաչեան Մեծ. Եղբարց գրուած, եւ նուցունց մէկ նամակ առ 2. Պատմաննա կը ծախուի Եէնի ճամի փողոց Զիլինկիրէր ճատտէսի թիւ 8 Ս. Ղ. եւ Եազմանն գրատունը:

Գինն է 1 ֆրանք:

ԲԻՆԱԳՈ ԻՆԵ ԱԳՑԸ ԻՅՅՈՒՄԱԿ

ՎԵ

ՊԻՐ ՍԵՐՎԵՐ

Յիլնիկեան քիթապխանէսինտէ, քէօրիւ պաշը պարագարնտա, Պէյթօղլու Աղաճամի ճատտէսինտէ կիւլէրեան Ստեփան աղանըն 1833 նումէրու թիւքիւնճիւ թիւքեանընտա, վէ կազէթա սաթանլարըն նէղալիտէ պուլուտուր: Յիլ 2 զուրուշ:

ՎԵԴԱՅԵՐԻ ՂԱՐԻՊԵՐԻ

ԲԱՐԻՍ

ՄԻԻԵԼԼԻՑ

Բօնուօն Տիւ. Թեքալլ

ՄԻԻԵԼԼԻՑ

Ցովնանէն Թօլալեան

ԳԸԹԱԼ

Սաթըլըր Սթանլօրու